

ਯਿਸੂ: ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ

ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਆ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਰਹੋ” (ਯੂਹੰਨਾ 14:2, 3)। ਉਹਦੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਠਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਬਾਅਦ ਦੋ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ (“ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਈ ਪੁਰਖਾਂ”) ਨੇ ਉਹਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਗਲੀਲੀ ਪੁਰਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਖੜੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋ? ਇਹ ਯਿਸੂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਪਰ ਉਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1: 11)।

ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਬਾਰੇ ਗਲਤੀਆਂ

ਭਾਵੇਂ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤਾਂ ਪੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਬਹੁ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਨਾ ਪਵੇ।

“ਉਹ ਤਾਂ ਆ ਵੀ ਚੁੱਕਾ ਹੈ”

ਇਕ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਸਦਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਤਾਂ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ: ¹

ਹੁਣ ਹੇ ਭਰਾਵੋ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਖੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰੂਹ ਯਾ ਬਾਣੀ ਯਾ ਸਾਡੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਜਾਲੂ ਪੱਤਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਨੋਂ ਛੇਤੀ ਨਾ ਡੋਲੋ, ਨਾ ਘਾਬਰ ਜਾਓ ਕਿ ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਆਣ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ! (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 1, 2)।

ਲੋਕ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ‘ਨੇੜੇ’ ਹੈ ਜਾਂ ‘ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇੜੇ’ ਹੈ ਬਲਕਿ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ 51 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਤਾਂ ਆ ਵੀ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਚਨ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਆ ਖਲੋਤਾ ਹੈ,’ ਪਰ ਹਰ ਅਸਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ‘ਆਣ ਪੁੱਜਾ ਹੈ।’ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:22 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 8:38 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਵਰਤਮਾਨ’ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2 ਵਿਚ ਇਸਦਾ

ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਵਰਤਮਾਨ ਸੀ ਭਾਵ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੀਕਤ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:9-11)। ਉਹ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਵੀ ਅਨਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਬੇਦੀਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:3)।

“ਉਹ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ”

ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਗਲਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨੇੜੇ ਲਟਕਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ‘ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੀਕਤ’ ਦੀ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ 51 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ (ਵੇਖੋ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:1-12)। ਬੇਸ਼ੱਕ 51 ਈਸਵੀ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਡੀ ਬੇਦੀਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਜਾਂ ਬੇਦੀਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤਕ ਰਹੇਗੀ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:8)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਸ ਖ਼ਾਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ ਚੋਰ ਵਾਂਗੂੰ ਆਵੇਗਾ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:1, 2) ਭਾਵ ਇਹ ਅਚਣਚੇਤ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸਲ ‘ਚ ਜਦ ਕੋਈ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਖ਼ਾਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਇਕ ਠੋਸ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਉਸ ਦਿਨ ਅਤੇ ਘੜੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਨਾ ਸੁਰਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਤਾ’ (ਮੱਤੀ 24:36); ‘ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਘੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੱਤ ਚੇਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਓਸੇ ਘੜੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ’ (ਮੱਤੀ 24:44)।

“ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਸੀ”

ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਤੀਜੀ ਗਲਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:15 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:14 ਅਤੇ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:14 ਵਿਚ ਜੀ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਜਾਂ ਬੇਦੀਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਧਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਬੇਦੀਨੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਵਧ ਕੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ

ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ।

“ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਦੋ ਚਰਣ ਹੋਣਗੇ”

ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਚੌਥੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ *parousia*² (ਪੈਰੋਸੀਆ) ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ *epiphaneia* (ਏਪਿਫੇਨੀਆ) ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਤਾਬਕ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰੈਪਚਰ³ ਵਿਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਏਪਿਫੇਨੀਆ ਵਿਚ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤਕ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਵਿਚ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਥਿਉਰੀ ਲਈ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹਮਾਇਤ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਉਣ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਪੈਰੋਸੀਆ ਅਤੇ ਏਪਿਫੇਨੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਪੈਰੋਸੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:6) ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:9) ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਮਦ (2 ਪਤਰਸ 1:16) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:23) ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੈਰੋਸੀਆ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਕਥਿਤ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏਪਿਫੇਨੀਆ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਮਦ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14) ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਏਪਿਫੇਨੀਆ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਕਥਿਤ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੈਰੋਸੀਆ ਵਿਚ, ਗਲਤ ਥਿਉਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:13; 4:14)। ਸੰਤ (ਯੂ.: *hagioi*, ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ’’) ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣਗੇ, ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:7; ਯਹੂਦਾ 14), ਜਾਂ ਉਹ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏਪਿਫੇਨੀਆ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਪੈਰੋਸੀਆ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਹੈ।

1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:16 ਵਿਚ ‘‘ਜੋ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਰੇ ਹਨ’’ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਰੇ ਹੋਏਆਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਜੀ ਰਹੇ ਲੋਕ ਫ਼ਰਕ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਸੀ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4: 15)। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਮਸੀਹੀ ਪੌਲੁਸ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਾ ਮਸੀਹੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4 ਅਧਿਐਨ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੋਏ ਹੋਏ।

ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਗੱਲਾਂ

ਪੇਸ਼ਗੀ ਸ਼ਰਤ

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸ਼ਰਤ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਵਧਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਹਿਰ, ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਵਧ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 1-12)।

ਅਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਭੇਤ, ਪਾਪ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2 ਵਾਲੇ ਅੱਖੜ ਰਸੂਲ ਦੀ ਬੇਦੀਨੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਮਸੀਹ ਵਿਰੋਧੀ) ਵਿਚ ਸਨ। ਇਹ ਪਾਪ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਯਿਸੂ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੀ। ਉਹ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਮਸੀਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3: 15)। ਉਹਨੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪਾਪ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 6-8; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3: 16), ਅਚੰਭੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 9; ਯੂਹੰਨਾ 5: 19, 20) ਅਤੇ ਪੈਰੋਸੀਆ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 8-9) ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪਾਪ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪੈਰੋਸੀਆ ਦੀ ਚਮਕ ਵਿਚ ਠਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਪ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਛਾਣਾਂ ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨੀਰੋ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 68ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖਿਆਲ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਾਲੀ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, 'ਨੀਰੋ ਰੇਡਿਵਿਵਸ' ਦਾ ਮਿਥ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਨੀਰੋ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਲੀਗੁਲਾ (ਜਿਸ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ 'ਚ ਆਪਣੀ ਮੂਰਤੀ ਰੱਖੀ ਸੀ) ਅਯੋਗ ਠਹਿਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਰਹੇਗੀ ਜਦ ਤਕ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਸ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਸਨੇ ਪਾਪ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੱਬੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਕਈਆਂ ਨੇ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 7 ਪੋਪਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ

ਦੀ ਜਰਮਨ ਹਕੂਮਤ ਜਾਂ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਆਖਿਆ ਹੈ। 476ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੋਮੀ ਬਿਸ਼ਪ ਸੱਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਟਰਟੁਲੀਅਨ ਨੇ ਉਸ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਵੇਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ‘‘ਰੋਮੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ?’’⁴ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ:

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਡੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ, ... ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਭਿਆਨਕ ਕਸ਼ਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੀ ਟਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁵

ਜ਼ੁਲਮ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਧਰਮ ਦੇ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਰਹਿਣੀ ਸੀ, ਜਦ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:8)।

ਬੇਕਸੂਰ ਮਸੀਹੀ

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੁੱਖਦਾਈ ਪਹਿਲੂ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਭ ਯੁੱਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਥੱਸਲੁਨੀਕੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੁਡਾਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ। ਉਸਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਦੁਆ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਤੇ ਦੇਹ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਉਣ (ਹੈਰੋਸੀਆ) ਤਕ ਪੂਰੇ-ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਰਹਿਣ’’ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:23)। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਪਿਤ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਮਰਨ।

ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਤਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ

ਹੋਰ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵੇਖਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਥੱਸਲੁਨੀਕੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਸਨ ਦੇਖ ਸਕਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਨੁਮਾਨ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਗਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੱਚੇ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲ ਮੋੜਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਉਲੰਪਿਕ ਚੌੜ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਹਾਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਥੱਸਲੁਨੀਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਤਾਜ ਹੋਣੇ ਸਨ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:19)।

1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:29 ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਭਾਵ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਸੀਹੀ ਤਾਜ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਭਾਵ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕੌਣ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਗੁੱਸਾ

ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੀ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਹ ਹੈ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ (1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 10; 4: 6; 5: 3; 2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 9; 2: 8)। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਵੇਗਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਜਾਗਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਜਣੇਪੇ ਦੀਆਂ ਪੀੜਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਬਾਹੀ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ।

“ਤਬਾਹੀ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਭਾਵ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1: 7-11 ਵਿਚ ਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਮਿਲੇਗਾ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਮ ਧਾਰਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਮੌਤ’ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜੁਦਾਈ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੱਚਾਈ ਵੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੈਰਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਤਾਪ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੌਤ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (‘ਦੂਜੀ ਮੌਤ’; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 20: 14), ਪਰ ਇਹ ਸਚਮੁਚ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 9: 6 ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ) ਨਰਕ ਦੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮੌਤ ਮੰਗਣਗੇ ਪਰ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਨਹੀਂ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਬਾਈਬਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ’ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ‘‘ਤੀਹ ਸਿੱਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ’’ (ਜ਼ਕਰਯਾਹ 11: 12), ‘‘ਖੁਦਾ ਦਾ ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਇਆ’’ (ਜ਼ਬੂਰ 22: 1) ਅਤੇ ‘‘ਲਾਸ਼ ਜੋ ਫੇਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋ ਗਈ’’ (ਜ਼ਬੂਰ 16: 10) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।²ਦੇ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਮਦਾਂ ਭਾਵ ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਵਿਚ ਨਾ ਉਲਝੋ। ਉਸਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਆਮਦਾਂ ਹਨ। (1) ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਵੇਲੇ (ਵੇਖੋ ਮੌਤੀ 10: 23; 16: 28); (2) ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵੇਲੇ (1 ਪਤਰਸ 4: 7; ਯਾਕੂਬ 5: 7; ਮੌਤੀ 26: 64) ਅਤੇ (3) ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਤੇ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 23; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 5)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਮਦ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਦੂਜੀ ਆਮਦ’’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।³ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੈਪਚਰ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ‘‘ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਕ’’ ਰਹਿਣਾ ਸੀ (1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4: 17)।⁴ਟਰਟੁਲੀਅਨ ਆਨ ਦ ਰਿਜ਼ਰੱਕਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਫਲੈੱਸ 24. ਅਲਗਜ਼ੈਂਡਰ ਰੋਬਰਟਸ ਐਂਡ ਜੇਮਸ ਡੋਨਲਡਸਨ, ਸੇਪਾ., ਦਿ ਐਂਟੀ ਨਾਇਸੀਨ ਫਾਦਰਜ਼: ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ ਦ ਰਾਈਟਿੰਗਜ਼ ਆਫ ਦ ਫਾਦਰਜ਼ ਡਾਊਨ ਟੂ ਦ ਏ. ਡੀ. 325, ਸੇਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏ. ਕਲੀਵਲੈਂਡ ਕੋਕਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1957)।
⁵ਟਰਟੁਲੀਅਨ ਅਪੋਲੋਜੀ 32.

